Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MACIEJ SZPUNAR
prednesené 21. júla 2016 [1]

Vec C-156/15

Private Equity Insurance Group SIA
proti
Swedbank AS

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Augstākā tiesa (Najvyšší súd, Lotyšsko)]

„Aproximácia právnych predpisov — Integrácia finančných trhov — Dohody o finančných zárukách — Smernica 2002/47/ES — Rozsah pôsobnosti — Pojmy ‚dohoda o finančnej záruke' a ‚príslušné finančné záväzky' — článok 2 ods. 1 písm. a) a f) — Poskytnutie finančnej záruky — Pojmy finančná záruka ‚v držbe' alebo ‚pod kontrolou' — článok 2 ods. 2 — Neuplatňovanie niektorých ustanovení o platobnej neschopnosti — Články 4 a 8 — Zmluva o bežnom bankovom účte obsahujúca doložku o záložnej finančnej záruke v prospech banky"

Úvod

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje Súdnemu dvoru prvýkrát rozhodnúť o harmonizovanom režime pre dohody o finančných zárukách zavedený smernicou 2002/47/ES [2].

2. Poskytovanie finančných záruk v podobe hotovosti alebo finančných nástrojov podporuje stabilitu finančných trhov tým, že umožňuje znížiť riziko pri transakciách. Smernica 2002/47 tak predstavuje dôležitý nástroj integrácie finančných trhov a uľahčuje uzatváranie dohôd o finančných zárukách tým, že obmedzuje formality, ktoré sú s ním spojené, a týmto dohodám poskytuje ochranu pred niektorými pravidlami ustanovenými vo vnútroštátnom práve členských štátov, ktoré sa týkajú platobnej neschopnosti. [3]

3. Prejednávaný spor, ktorý je predovšetkým sporom o platnosť zmluvnej doložky o záložnej finančnej záruke v prospech banky v podobe finančných prostriedkov na bežnom účte, poskytuje Súdnemu dvoru príležitosť presnejšie určiť rozsah pôsobnosti smernice 2002/47 a v širšom kontexte sa zamyslieť nad rovnováhou medzi úvahami týkajúcimi sa efektívnosti trhov a úvahami týkajúcimi sa právnej istoty účastníkov dohody a tretích strán, ktorú nastoľuje uvedená smernica.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách (Ú. v. EÚ L 168, 2002, s. 43; Mim. vyd. 10/003, s. 89).

3 — Pozri odôvodnenia 7 a 9 až 12 smernice 2002/47.

Právny rámec

Právo Únie

4. V článku 1 ods. 4 a 5 smernice 2002/47 [4] s názvom „Predmet a rozsah“ sa stanovuje:

„4.

a) Poskytované finančné záruky musia pozostávať z hotovosti alebo finančných nástrojov.…

5. Táto smernica týkajúca sa finančnej záruky platí od chvíle jej poskytnutia, ak jej poskytnutie je možné písomne preukázať.

Pri preukazovaní poskytnutia finančnej záruky musí byť možné identifikovať finančnú záruku, na ktorú sa vzťahuje. Na tento účel stačí preukázať, že záruka v podobe zaknihovaných cenných papierov bola pripísaná na príslušný účet, resp. že predstavuje kladný zostatok na príslušnom účte, resp. že hotovostná záruka bola pripísaná na stanovený účet, resp. že predstavuje kladný zostatok na stanovenom účte.

…“

5. Článok 2 tejto smernice s názvom „Definície pojmov“ stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice:

a) ‚dohoda o finančnej záruke‘ je dohoda o finančnej záruke s prevodom vlastníckeho práva alebo záložná dohoda o finančnej záruke, bez ohľadu na to, či sa na ne vzťahuje rámcová zmluva [(„master agreement“)] alebo všeobecné podmienky;

…

c) ‚záložná dohoda o finančnej záruke‘ je dohoda, pri ktorej poskytovateľ záruky poskytuje finančnú záruku v podobe zálohy v prospech alebo do rúk príjemcu záruky, pričom poskytovateľ záruky si pri zriadení záložného práva ponecháva plné vlastnícke právo k záruke;

d) ‚hotovosť‘ sú peniaze pripísané na účet v akejkoľvek mene alebo podobné nároky na vrátenie peňazí, ako napr. vklady na peňažnom trhu;

…

f) ‚príslušné finančné záväzky‘ sú záväzky, ktoré sú zabezpečené dohodou o finančnej záruke a ktoré dávajú právo na hotovostné zúčtovanie a/alebo na doručenie finančných nástrojov.

…

4 — V čase, keď došlo ku skutkovým okolnostiam vo veci samej, sa uplatňovali ustanovenia smernice 2002/47 platné pred zmenami a doplneniami vykonanými smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/44/ES zo 6. mája 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/26/ES o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov a smernica 2002/47/ES o dohodách o finančných zárukách, pokiaľ ide o prepojené systémy a úverové pohľadávky (Ú. v. EÚ L 146, 2009, s. 37).

2. Zmienky o ‚poskytovaní' alebo ‚poskytnutí' finančnej záruky v tejto smernici znamenajú doručenie, prevod, držbu, registráciu alebo iné určenie finančnej záruky vedúce k jej prechodu do držby alebo pod kontrolu príjemcu záruky alebo osoby konajúcej v jeho mene. Žiadne právo na náhradu alebo na vybratie prebytočnej finančnej záruky v prospech poskytovateľa finančnej záruky nemá vplyv na poskytnutie finančnej záruky príjemcovi záruky v zmysle tejto smernice."

6. Článok 4 smernice 2002/47 s názvom „Vymáhanie dohôd o finančných zárukách" stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade výskytu vymáhacej udalosti príjemca záruky bol schopný doleuvedeným spôsobom realizovať akúkoľvek finančnú záruku poskytnutú v rámci záložnej dohody o finančnej záruke a za podmienok v nej dohodnutých:

…

b) hotovosť započítaním sumy voči príslušným finančným záväzkom, resp. na ich vyrovnanie.

…

4. Za podmienok dohodnutých v záložnej dohode o finančnej záruke sa na spôsoby realizácie finančnej záruky uvedené v odseku 1 nevzťahuje žiadna povinnosť:

a) podať predchádzajúce oznámenie o zámere realizácie;

b) nechať si podmienky realizácie schváliť súdom, verejným úradníkom alebo inou osobou;

c) vykonať realizáciu formou verejnej dražby alebo iným predpísaným spôsobom; alebo

d) uplynutia nejakej dodatočnej lehoty.

5. Členské štáty zabezpečia, aby dohody o finančných zárukách mohli nadobudnúť účinnosť v súlade s ich podmienkami, bez ohľadu na začatie alebo pokračovanie likvidácie alebo reorganizačných opatrení týkajúcich sa poskytovateľa alebo príjemcu záruky.

…"

7. Článok 8 smernice 2002/47 obmedzuje uplatniteľnosť určitých ustanovení vnútroštátneho práva členských štátov o platobnej neschopnosti. [5]

Lotyšské právo

8. Smernica 2002/47 bola do lotyšského práva prebratá prostredníctvom Finanšu nodrošinājuma likums (zákon o finančných zárukách).

Spor vo veci samej

9. Izdevniecība Stilus SIA, ktorej právnou nástupkyňou je Private Equity Insurance Group SIA, uzavrela 14. apríla 2007 so Swedbank AS štandardnú zmluvu o bežnom bankovom účte.

5 — Tento článok necitujem – rovnako ako článok 1 ods. 2 písm. e) a článok 3 tej istej smernice – v plnom znení, pretože tieto ustanovenia nie sú bezprostredne rozhodujúce pre odpoveď, ktorú navrhujem poskytnúť na prejudiciálne otázky, hoci sa vnútroštátny súd na ne odvoláva.

10. Bod 3.9 tejto dohody znie:

„Súčasné alebo budúce finančné prostriedky klienta na účte boli zverené banke ako záložná finančná záruka a kryjú všetky pohľadávky banky. V prípade, že klient neposkytne finančné prostriedky potrebné na uskutočnenie platieb na bežnom účte, ako aj v každej situácii, v ktorej na základe tejto zmluvy alebo iných zmlúv uzavretých s bankou alebo na akomkoľvek inom právnom základe vznikne pohľadávka banky voči klientovi, banka bude mať právo uspokojiť túto pohľadávku výkonom záložnej finančnej záruky, teda banka bude mať právo odpísať (previesť) z účtu sumu, ktorá sa má zaplatiť, bez predchádzajúceho oznámenia klientovi. …“

11. Dňa 25. októbra 2010 bol vyhlásený konkurz na majetok spoločnosti Izdevniecība Stilus. Po vyhlásení konkurzu správca konkurznej podstaty uzavrel novú zmluvu o bežnom účte s rovnakou doložkou o záložnej finančnej záruke.

12. Dňa 8. júna 2011 Swedbank previedla z bežného účtu spoločnosti Izdevniecība Stilus 192,30 lotyšského latsu (približne 274 eur) ako poplatok za vedenie účtu za obdobie do vyhlásenia konkurzu.

13. Navrhovateľka vo veci samej, zastúpená správcom konkurznej podstaty, podala proti Swedbank žalobu o zaplatenie uvedenej sumy, pričom poukázala na zásady vnútroštátneho práva týkajúce sa rovnosti veriteľov v konkurznom konaní a zákazu individuálnych úkonov veriteľov, ktoré by mohli poškodiť ostatných veriteľov.

14. Lotyšský prvostupňový súd a odvolací súd zamietli žalobu, pričom vychádzali z vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa prebral článok 8 smernice 2002/47 a ktorými sa finančné záruky vylúčili z pôsobnosti zákona o platobnej neschopnosti.

15. Augstākā tiesa (Najvyšší súd, Lotyšsko) rozhodujúci o kasačnom opravnom prostriedku má pochybnosti o pôsobnosti týchto vnútroštátnych ustanovení a ich zlučiteľnosti so zásadou rovnosti zaobchádzania zakotvenou v lotyšskej ústave. Domnieva sa, že pred prípadným predložením veci Satversmes tiesa (Ústavný súd, Lotyšsko) by bolo vhodné rozptýliť pochybnosti o výklade smernice 2002/47.

16. V tejto súvislosti vnútroštátny súd zastáva názor, že vnútroštátna právna úprava o finančných zárukách ustanovuje absolútnu prednosť príjemcu záruky pred ostatnými veriteľmi, dokonca aj v prípade prednostných pohľadávok, ako sú pohľadávky štátu alebo pohľadávky zamestnancov. Vnútroštátny súd sa zamýšľa nad tým, či je táto prednosť odôvodnená cieľmi smernice 2002/47.

17. Vnútroštátny súd si v tomto ohľade kladie otázku, či sa smernica 2002/47 vzťahuje na zloženie záruky na bežný účet, ktorý sa nepoužíva v zúčtovacích systémoch cenných papierov ustanovených v smernici 98/26/ES [6]. Okrem toho má pochybnosti o výklade článkov 3 a 8 smernice 2002/47 a zamýšľa sa nad tým, či je prednosť finančných záruk pred všetkými ostatnými druhmi záložných záruk, najmä pred záložnými zárukami zapísanými v registri, ako je hypotéka, v súlade s cieľom tejto smernice.

6 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov (Ú. v. ES L 166, 1998, s. 45).

Prejudiciálne otázky a konanie pred Súdnym dvorom

18. Za týchto podmienok Augstākā tiesa (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 4 smernice 2002/47 týkajúci sa výkonu finančnej záruky, s prihliadnutím na jej odôvodnenia 1 a 4 tejto smernice, vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje len na účty, ktoré sa používajú na zúčtovanie v zúčtovacích systémoch cenných papierov, alebo v tom zmysle, že sa vzťahujú aj na akýkoľvek účet otvorený v banke, vrátane bežného účtu, ktorý sa nepoužíva na zúčtovanie operácií s cennými papiermi?

2. Majú sa články 3 a 8 smernice 2002/47, s prihliadnutím na jej odôvodnenia 3 a 5, vykladať v tom zmysle, že cieľom smernice je zabezpečiť prednostné zaobchádzanie, ktoré je osobitne výhodné pre úverové inštitúcie v prípadoch platobnej neschopnosti ich klientov, najmä voči iným veriteľom týchto klientov, napríklad voči zamestnancom, pokiaľ ide o ich mzdové nároky, voči štátu, pokiaľ ide o jeho daňové nároky, a voči zabezpečeným veriteľom, ktorých pohľadávky sú zabezpečené zárukami, na ktoré sa vzťahuje zásada materiálnej publicity údajov zapísaných vo verejnom registri?

3. Má sa vychádzať z toho, že článok 1 ods. 2 písm. e) smernice 2002/47 je ustanovením, ktoré stanovuje minimálnu harmonizáciu alebo úplnú harmonizáciu, teda má sa vykladať v tom zmysle, že dovoľuje členským štátom rozšíriť pôsobnosť tohto ustanovenia na subjekty, ktoré sú výslovne vylúčené z pôsobnosti uvedenej smernice?

4. Je článok 1 ods. 2 písm. e) smernice 2002/47 priamo uplatniteľným ustanovením?

5. V prípade, že sú cieľ a pôsobnosť smernice 2002/47/ES vymedzené užšie ako skutočný cieľ a pôsobnosť vnútroštátneho zákona, ktorého prijatie bolo formálne odôvodnené povinnosťou prebrať túto smernicu, je možné použiť výklad uvedenej smernice na vyhlásenie doložky o záložnej finančnej záruke vychádzajúcej z vnútroštátneho zákona, o akú ide v spore vo veci samej, za neplatnú?“

19. Návrh na začatie prejudiciálneho konania s dátumom 11. marca 2015 bol doručený do kancelárie Súdneho dvora 1. apríla 2015. Písomné pripomienky podala odporkyňa vo veci samej, lotyšská a španielska vláda, vláda Spojeného kráľovstva a Európska komisia.

20. Uvedení účastníci konania a dotknuté osoby sa rovnako ako navrhovateľka vo veci samej zúčastnili pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 11. mája 2016.

Analýza

O prvej otázke

Úvodné poznámky

21. Prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa smernica 2002/47 vzťahuje na záruku vo forme hotovosti vloženej na bežný účet, ktorá pokrýva všetky nároky banky voči majiteľovi účtu, pokiaľ tento účet nie je určený na použitie v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov uvedených v smernici 98/26.

22. Hoci sa vnútroštátny súd odvoláva na článok 4 smernice 2002/47, zo znenia predloženej otázky vyplýva, že všeobecne smeruje k určeniu, či takáto záruka patrí do pôsobnosti tejto smernice.

23. Na zodpovedanie tejto otázky je potrebný výklad ustanovení článkov 1 a 2 smernice 2002/47, ktorými sa stanovuje rozsah pôsobnosti tejto smernice a vymedzujú sa relevantné pojmy.

24. V tejto súvislosti treba na jednej strane preskúmať, či sa majú článok 1 ods. 4 písm. a) a článok 2 ods. 1 písm. d) a f) smernice 2002/47 vykladať v tom zmysle, že sa vzťahujú na záruku, akou je záruka dotknutá v konaní vo veci samej, v prípade, že nesúvisí s platobnými systémami a zúčtovacími systémami cenných papierov, na ktoré sa vzťahuje smernica 98/26.

25. Na druhej strane treba spresniť podmienky poskytnutia finančnej záruky uvedené v článku 2 ods. 2 smernice 2002/47, aby vnútroštátny súd mohol určiť, či bola záruka dotknutá v prejednávanej veci poskytnutá v súlade s týmito podmienkami, a teda môže patriť do pôsobnosti režimu zavedeného touto smernicou.

26. Podotýkam, že hoci sa uvedené ustanovenia smernice 2002/47 neuvádzajú v otázkach predložených vnútroštátnym súdom, Súdny dvor si výslovne vyhradzuje právo rozšíriť rozsah prejudiciálnych otázok s cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď pod podmienkou zachovania podstaty položenej otázky. [7]

27. V prejednávanej veci je podľa môjho názoru uvedená podmienka splnená, pretože výklad príslušných ustanovení článkov 1 a 2 smernice 2002/47 je potrebný na to, aby vnútroštátny súd mohol určiť, či sporná doložka patrí do pôsobnosti režimu zavedeného touto smernicou. Okrem toho výklad uvedených ustanovení bol predmetom písomnej otázky, ktorú Súdny dvor položil účastníkom konania vo veci samej a ostatným dotknutým osobám, ktoré sa na pojednávaní mohli riadne vyjadriť k tejto téme.

O výklade článku 1 ods. 4 písm. a) a článku 2 ods. 1 písm. d) a f) smernice 2002/47

28. V záujme zodpovedania otázok vnútroštátneho súdu treba preskúmať rozsah režimu zavedeného smernicou 2002/47 v súvislosti s dvoma aspektmi, a to predmetom záruky a príslušnými záväzkami.

29. Pokiaľ ide v prvom rade o predmet záruky, podľa článku 1 ods. 4 písm. a) smernice 2002/47 musí byť záruka uvedená v tejto smernici poskytnutá vo forme finančných nástrojov alebo hotovosti. Pojem „hotovosť“ je v článku 2 ods. 1 písm. d) smernice 2002/47 definovaný ako peniaze pripísané na účet alebo podobné nároky na vrátenie peňazí. [8] Táto definícia je formulovaná všeobecne a zahŕňa hotovosť vloženú na bežný účet. Okrem toho žiadne ďalšie ustanovenie smernice 2002/47 neobmedzuje rámec uvedenej definície len na záruky poskytnuté v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov, na ktoré sa vzťahuje smernica 98/26.

30. Hoci z odôvodnení 1 a 4 smernice 2002/47 vyplýva, že bola prijatá v právnom kontexte tvorenom najmä smernicou 98/26 a že na základe skúseností sa ukázalo ako výhodné podriadiť záruky poskytnuté v systémoch podľa smernice 98/26 spoločnej právnej úprave, táto úvaha nemôže sama osebe viesť k záveru, že sa pôsobnosť smernice 2002/47 obmedzuje na záruky poskytnuté v uvedených systémoch. Takýto záver nevyplýva zo žiadneho ustanovenia smernice 2002/47. Okrem toho v zmysle uvedeného odôvodnenia 4 režim ustanovený smernicou 2002/47 dopĺňa platné legislatívne nástroje tým, že rieši aj ďalšie otázky a ďalej rozvíja konkrétne otázky riešené v týchto legislatívnych nástrojoch.

7 — Pozri najmä rozsudok z 20. marca 1997, Phytheron International (C-352/95, EU:C:1997:170, bod 14).

8 — Čím sa teda vylučujú bankovky. Pozri tiež odôvodnenie 18 smernice 2002/47.

31. Tento výklad vychádza aj z prípravných prác, z ktorých vyplýva, že návrh, na základe ktorého bola prijatá smernica 2002/47, bol založený na úvahe, že hoci smernica 98/26 upravuje záruky poskytnuté v súvislosti s finančnými transakciami, na podporu účinného používania finančných záruk sú potrebné aj ďalšie opatrenia, ktoré presahujú rámec výhod poskytovaných smernicou 98/26.[9] Rovnako aj z hodnotiacej správy Komisie vypracovanej v kontexte prebratia smernice 2002/47 vyplýva, že hoci smernica 98/26 ustanovila určitú ochranu pre záruky poskytnuté v spojení s účasťou na systéme zavedenom touto smernicou, potreba globálnejšieho prístupu v záujme zabezpečenia efektívnosti finančných záruk, najmä pri cezhraničných transakciách, si vyžiadala prijatie smernice 2002/47.[10]

32. V druhom rade, pokiaľ ide o pojem „príslušné finančné záväzky“, z definície v článku 2 ods. 1 písm. f) smernice 2002/47 vyplýva, že dotknuté finančné záväzky sú záväzky, ktoré dávajú právo na hotovostné zúčtovanie a/alebo na doručenie finančných nástrojov a ktoré môžu pozostávať z nasledujúcich záväzkov, resp. ich obsahovať: súčasné alebo budúce záväzky; záväzky tretej osoby; záväzky určitej triedy alebo druhu, ktoré vznikajú priebežne.

33. Táto definícia zahŕňa situáciu, o akú ide vo veci samej, keď sa záruka vzťahuje na všetky pohľadávky príjemcu záruky voči jej poskytovateľovi. Z prípravných prác k smernici 2002/47 totiž vyplýva, že pojem „príslušné finančné záruky“ mal zahrnúť využitie štandardných doložiek „all monies“, ktoré rozširujú záruku na každý súčasný alebo budúci záväzok emitenta voči príjemcovi.[11] Vláda Spojeného kráľovstva mimochodom na pojednávaní uviedla, že v praxi sa takéto doložky využívajú v širokej miere.

34. Podotýkam, že z hodnotiacej správy o smernici 2002/47 vyplýva, že niektoré členské štáty pri určitých finančných záväzkoch zúžili rozsah záruk, a to v osobitnom prípade, keď poskytovateľom záruky nie je osoba uvedená v článku 1 ods. 2 písm. a) a d) smernice 2002/47.[12] V tejto súvislosti článok 1 ods. 3 tejto smernice poskytuje členským štátom možnosť prebrať uvedenú smernicu a pritom obmedziť pôsobnosť harmonizovaného režimu výhradne na verejné inštitúcie a finančné inštitúcie uvedené v článku 1 ods. 2 písm. a) a d) smernice 2002/47. To, že členské štáty túto možnosť využili, nie je na určenie rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice v prejednávanej veci rozhodujúce, pretože pri preberaní smernice 2002/47 sa Lotyšská republika neodvolala na jej článok 1 ods. 3

35. Zo všetkých uvedených dôvodov sa domnievam, že smernicu 2002/47 nemožno vykladať v tom zmysle, že sa týka výhradne záruk poskytnutých v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov. Okrem toho, ako vyplýva aj z článku 2 ods. 1 písm. f) smernice 2002/47, príslušné záväzky nie sú obmedzené na záväzky týkajúce sa platobných systémov a zúčtovacích systémov cenných papierov, ale môžu zahŕňať najmä akýkoľvek záväzok dávajúci právo na hotovostné zúčtovanie. Do tejto kategórie záväzkov jednoznačne patria náklady spojené so správou bežného účtu.

9 — Pozri návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady týkajúci sa dohôd o finančných zárukách [KOM(2001)168 z 27. marca 2001, s. 1]. Pozri tiež v kontexte prebratia smernice 2002/47 do poľského právneho poriadku PISULINSKI, J.: Zabezpieczenia finansowe w systemie prawa cywilnego. In: *Przegląd Prawa Handlowego* 6/2005, s. 27.

10 — Pozri Hodnotiacu správu o smernici o dohodách a finančných zárukách (2002/47/ES) [KOM(2006) 833 v konečnom znení z 20. decembra 2006, s. 3]. Podotýkam, že pôsobnosť smernice 2002/47 sa neobmedzuje na cezhraničné transakcie.

11 — Pozri KOM(2001)168 z 27. marca 2001, dôvodová správa týkajúca sa článku 2. V prvom legislatívnom návrhu sa Komisia zaoberala otázkou, aké typy úverových rizík (*exposure*) treba pokryť, a dospela k záveru, že pokúšať sa o rozlišovanie medzi rôznymi transakciami by v tejto súvislosti bolo súčasne náročné a zbytočné. Pozri dokument Európskej komisie *Working Document on Collateral*: *First preliminary draft proposal for a Directive*, 15. jún 2000, s. 6, ako aj YEOWART, G.: Purpose of the Financial Collateral Directive. In: YEOWART, G., PARSONS, R.: *Yeowart and Parsons on the Law of Financial Collateral*. Edward Elgar Publishing, 2016, s. 19.

12 — Ako vyplýva z hodnotiacej správy vypracovanej Komisiou, nemecký zákonodarca okrem iného obmedzil príslušné záruky pre prípad, keď poskytovateľom záruky nebude finančná inštitúcia, na záruky, ktorých účelom je chrániť určité presne vymedzené finančné záväzky, z ktorých sa vylučujú najmä dlhodobé hotovostné pôžičky poskytnuté podnikom [pozri KOM(2006) 833 v konečnom znení z 20. decembra 2006, s. 9].

36. Na takomto širokom výklade vecnej pôsobnosti smernice 2002/47 sa napokon zhodli všetci účastníci konania, ktorí predložili pripomienky v prejednávanej veci. Komisia na pojednávaní okrem iného uviedla, že taký výklad, podľa ktorého je príslušným záväzkom akýkoľvek záväzok oprávňujúci na hotovostné zúčtovanie, je potrebný na to, aby sa so zreteľom na veľkú rozmanitosť záväzkov podstatných pre fungovanie finančných trhov zabezpečil potrebný účinok tejto smernice.

37. Vzhľadom na uvedené sa domnievam, že článok 1 ods. 4 písm. a) a článok 2 ods. 1 písm. d) a f) smernice 2002/47 treba vykladať v tom zmysle, že sa vzťahujú na záruku, akou je záruka dotknutá vo veci samej, ktorú tvorí hotovosť vložená na bankový účet a ktorá kryje všetky pohľadávky banky voči majiteľovi účtu. To, či sa tento účet používa v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov, na ktoré sa vzťahuje smernica 98/26, nie je relevantné.

O výklade článku 2 ods. 2 smernice 2002/47

38. V článku 1 ods. 5 smernice 2002/47 sa stanovuje, že táto smernica sa uplatňuje od chvíle poskytnutia finančnej záruky, ak jej poskytnutie možno písomne preukázať.

39. Toto ustanovenie sa vykladá s prihliadnutím na odôvodnenie 10 smernice 2002/47, podľa ktorého táto smernica tým, že oslobodzuje uzavretie dohody o finančnej záruke od splnenia určitých formálnych požiadaviek ustanovených vo vnútroštátnom práve,[13] musí vytvoriť rovnováhu medzi efektívnosťou trhu a právnou istotou účastníkov dohody a tretích osôb. V zmysle toho istého odôvodnenia smernica 2002/47 zabezpečuje túto rovnováhu tým, že do rozsahu jej pôsobnosti patria len dohody o finančných zárukách, ktoré ustanovujú „určitú formu vyvlastnenia“, inak povedané poskytnutie finančnej záruky, a v prípade ktorých možno poskytnutie finančnej záruky písomne preukázať.

40. Požiadavka zloženia záruky tak predstavuje *quid pro quo* na odchýlenie sa od formálnych požiadaviek ustanovených vo vnútroštátnom práve v záujme efektívnosti trhu.[14]

41. Podľa článku 2 ods. 2 smernice 2002/47 sa pojmom „poskytnutie záruky“ označuje doručenie, prevod, držba, registrácia alebo iné určenie finančnej záruky vedúce k jej prechodu do držby alebo pod kontrolu príjemcu záruky alebo osoby konajúcej v jeho mene.

42. Prechod do „držby alebo pod kontrolu“ je kľúčovým predpokladom na určenie, či daná dohoda o záruke patrí do pôsobnosti smernice 2002/47. Dohodu o záruke možno kvalifikovať ako „dohodu o finančnej záruke“ v zmysle smernice 2002/47 iba vtedy, keď táto finančná záruka bola poskytnutá, takže prešla do držby alebo pod kontrolu príjemcu záruky.

43. Odhliadnuc od dohôd o finančnej záruke s prevodom vlastníckeho práva, ktorý znamená, že s výhradou dohôd o spätnej kúpe prejde celé vlastnícke právo k finančným nástrojom alebo hotovosti poskytnutým ako záruka na príjemcu záruky, aby sa zaistilo splnenie príslušných finančných záväzkov,[15] je však výklad pojmov „prechod do držby“ alebo „prechod pod kontrolu“ v súvislosti s hotovosťou alebo finančnými nástrojmi problematický. Niektorí autori tvrdia, že pravdepodobne ide o najkontroverznejší aspekt režimu finančných záruk ustanovený smernicou 2002/47.[16]

13 — Pozri článok 3 smernice 2002/47.

14 — Pozri PARSONS, R.: ‚Possession‘ or ‚Control‘ test to be satisfied when creating a security financial collateral arrangement. In: YEOWART, G., PARSONS, R.: c. d., s. 168.

15 — Pozri článok 2 ods. 1 písm. b) smernice 2002/47.

16 — Pozri PARSONS, R.: c. d., s. 167.

44. Z pripomienok vlády Spojeného kráľovstva a Komisie vyplýva, že uplatnenie predmetných požiadaviek vyvolalo v praxi problémy, ktoré sa odzrkadlili najmä v dvoch rozsudkoch súdov Spojeného kráľovstva, ktoré okrem iného vykladajú pojem „kontrola“ v zmysle článku 2 ods. 2 smernice 2002/47.

45. Diskusia vo veci Gray [17] týkajúcej sa záruky vo forme hotovosti vloženej na bankový účet sa sústredila na otázku, či je splnená podmienka prechodu pod kontrolu v prípade, že účet nie je viazaný, hoci je spravovaný príjemcom záruky. Súd Spojeného kráľovstva rozhodol, že poskytnutie záruky predpokladá, že príjemca záruky môže poskytovateľovi záruky brániť v nakladaní s ňou. Okrem toho musí mať príjemca záruky „zo zákona“ kontrolu nad predmetom záruky, pričom formálna administratívna alebo praktická kontrola nie je postačujúca. Tieto podmienky neboli v danom prípade splnené, pretože poskytovateľ záruky mohol bez obmedzenia požadovať vybratie finančných prostriedkov vložených na účet.

46. Problém výkladu článku 2 ods. 2 smernice 2002/47 sa znova objavil vo veci Lehman Brothers International (Europe) [18]. Britský sudca skonštatoval, že rozsudok Gray bol predmetom pripomienok kritizujúcich skutočnosť, že prísne uplatňovanie požiadavky kontroly „zo zákona“ by z režimu smernice 2002/47 mohlo vylúčiť niektoré v praxi používané dohody, spísané so zámerom tento režim využiť. Poukazujúc na tieto kritiky sa uvedeným rozsudkom v podstate potvrdil prístup uplatnený vo veci Gray v súvislosti s kritériom „kontroly zo zákona“, keď sa konštatovalo, že formálna administratívna kontrola predmetu záruky nepostačuje na splnenie kritéria uvedeného v článku 2 ods. 2 smernice 2002/47, najmä v prípade, keď poskytovateľ záruky má právo bez obmedzenia nakladať s dotknutými finančnými prostriedkami.

47. Komisia v konaní vo veci samej konštatuje, že poskytnutie finančnej záruky znamená, že príjemca tejto záruky vykonáva „kontrolu zo zákona“ nad predmetom záruky, ktorá znamená právomoc zabrániť poskytovateľovi záruky v nakladaní so zárukou. Právo poskytovateľa záruky slobodne vyberať hotovosť z účtu, na ktorý bola zložená záruka, je v rozpore s touto podmienkou. Komisia na pojednávaní spresnila, že v podstate podporuje názor súdov Spojeného kráľovstva v už citovaných veciach.

48. Domnievam sa, že úvahy, ktoré viedli súdy Spojeného kráľovstva k odmietnutiu názoru, že formálna administratívna kontrola vykonávaná nad predmetom záruky nepostačuje, sú z hľadiska výkladu článku 2 ods. 2 smernice 2002/47 v prejednávanej veci takisto relevantné.

49. Ako totiž oprávnene naznačujú vláda Spojeného kráľovstva a Komisia, ak by sa požiadavka týkajúca sa prechodu záruky „do držby alebo pod kontrolu“ príjemcu podľa článku 2 ods. 2 smernice 2002/47 [19] vykladala v tom zmysle, že zahŕňa situáciu, keď poskytovateľ záruky s ňou môže naďalej voľne nakladať, by bola zbavená akéhokoľvek potrebného účinku.

50. Podotýkam, že článok 2 ods. 2 druhá veta smernice 2002/47 potvrdzuje záručné techniky umožňujúce poskytovateľovi záruky nahradiť záruku alebo vybrať jej prebytok. Z toho možno naopak vyvodiť, že širšie práva priznané poskytovateľovi záruky znamenajú, že požiadavka poskytnutia záruky nie je splnená.

17 — Gray and others v G-T-P Group Limited: Re F2G Realisations Limited (in liquidation) [2010] EWHC 1772 (Ch), body 60 až 62.

18 — Lehman Brothers International (Europe) (In Administration) [2012] EWHC 2997 (Ch), body 119 až 126 a body 131 až 137.

19 — Hoci táto otázka nie je v prejednávanej veci relevantná, podotýkam, že vláda Spojeného kráľovstva a Komisia prijali odlišné stanoviská, pokiaľ ide o súvislosť medzi týmito dvoma pojmami. Komisia naznačuje, že „držba alebo kontrola“ je jedinou podmienkou, zatiaľ čo z pohľadu judikatúry, na ktorú sa odvoláva vláda Spojeného kráľovstva, ako aj na stanoviská vyjadrené v anglickej právnej literatúre, ide o dve alternatívne kritériá. Pozri tiež PARSONS, R.: c. d., s. 185.

51. V dôsledku uvedeného sa domnievam, že za predpokladu poskytovania záruky vo forme hotovosti vloženej na účet prechod záruky do držby alebo pod kontrolu príjemcu nevyhnutne znamená, že príjemca záruky má nielen praktickú kontrolu nad účtom, na ktorý sa vzťahuje záruka, ale v nevyhnutnom rozsahu má tiež právo zabrániť výberu hotovosti poskytovateľom záruky, aby zabezpečil krytie príslušných záväzkov.

52. V prejednávanej veci by mal vnútroštátny súd preskúmať, či zmluva o bežnom účte uzatvorená medzi účastníkmi konania vo veci samej obsahuje doložku, ktorá pre Swedbank ustanovuje takéto právo obmedziť výbery finančných prostriedkov vložených na dotknutý účet. Bez toho, aby tým bolo dotknuté uvedené preskúmanie, ktoré patrí do samostatnej pôsobnosti vnútroštátneho súdu, podotýkam, že účastníci konania vo veci samej sa na pojednávaní zhodli na tom, že sporná dohoda neobsahuje žiadnu doložku, ktorá by banke umožňovala obmedziť výbery z účtu alebo by ustanovovala, že určitá suma na účte musí zostať viazaná. Ak by sa táto skutková okolnosť preukázala, viedlo by to k záveru, že spornú záruku nemožno považovať za poskytnutú v súlade s požiadavkami ustanovenými v smernici 2002/47, a že sa teda na ňu jej ustanovenia nevzťahujú.

53. Vzhľadom na uvedené sa domnievam, že článok 2 ods. 2 smernice 2002/47 by sa mal vykladať v tom zmysle, že poskytnutie finančnej záruky vo forme hotovosti vloženej na bankový účet vyžaduje existenciu zmluvnej doložky, podľa ktorej má príjemca záruky právo obmedziť použitie finančných prostriedkov vložených na tento účet v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie príslušných finančných záväzkov.

O druhej otázke

54. Vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či sa má smernica 2002/47, a najmä jej články 3 a 8, vykladať v tom zmysle, že príjemcovi záruky zaručuje právo realizovať akúkoľvek finančnú záruku bez ohľadu na záväzok alebo pokračovanie likvidácie alebo reorganizačných opatrení poskytovateľa záruky. Zdôrazňuje, že takéto priznanie prednosti príjemcovi finančnej záruky sa môže javiť ako odporujúce zásade rovnosti zaobchádzania s veriteľmi v konkurznom konaní (*paritas creditorum*).

55. Je potrebné uviesť, že hoci sa vnútroštátny súd odvoláva na články 3 a 8 smernice 2002/47, predložená otázka sa týka skôr článku 4 tejto smernice, ktorý sa týka najmä podmienok vymáhania finančnej záruky. Vnútroštátny súd sa zamýšľa nad možnosťou zavedenia prípadných obmedzení práva príjemcu záruky dosiahnuť uspokojenie svojich pohľadávok v prípade konkurzu poskytovateľa záruky. Podľa názoru vnútroštátneho súdu sa režim ustanovený smernicou 2002/47 môže bez takýchto implicitných obmedzení javiť ako sporný z hľadiska uvedenej zásady rovnosti zaobchádzania s veriteľmi.

56. Podotýkam, že z článku 4 smernice 2002/47 vykladanom z hľadiska odôvodnení 3, 5 a 10 tejto smernice vyplýva, že jedným z cieľov režimu zavedeného touto smernicou je poskytnúť ochranu finančným zárukám pred uplatnením určitých pravidiel vnútroštátneho práva o platobnej neschopnosti. [20] V tejto súvislosti článok 4 ods. 1 smernice 2002/47 ustanovuje právo príjemcu záruky realizovať akúkoľvek finančnú záruku poskytnutú na základe záložnej dohody o finančnej záruke. Odseky 4 a 5 článku 4 chránia toto právo pred účinkami vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa platobnej neschopnosti. Na jednej strane odsek 4 umožňuje rýchlu realizáciu záruky v prípade, ak si poskytovateľ záruky neplní svoje záväzky, tým, že spôsobuje nevymáhateľnosť záväzkov uvedených v písmenách a) až d) odseku 4. Na druhej strane uvedený článok 5 ukladá členským štátom zabezpečiť, aby dohody o finančných zárukách mohli nadobudnúť účinnosť v súlade s ich podmienkami, bez ohľadu na začatie alebo pokračovanie likvidácie alebo reorganizačných opatrení týkajúcich sa poskytovateľa alebo príjemcu záruky.

20 — Pozri tiež KOM(2001) 168 z 27. marca 2001, dôvodová správa týkajúca sa článku 5.

57. Tieto ustanovenia nie sú podľa môjho názoru zlučiteľné s výkladom, podľa ktorého príjemca záruky nemôže záruku realizovať v prípade platobnej neschopnosti poskytovateľa záruky, aby neohrozil práva ostatných veriteľov, pretože ich účelom je naopak vylúčiť finančnú záruku z pôsobnosti obmedzení ustanovených vnútroštátnym právom v oblasti platobnej neschopnosti.

58. Táto úvaha nemôže byť podľa mňa spochybnená tvrdením navrhovateľky v konaní vo veci samej a lotyšskej vlády, v ktorom poukazujú na situáciu prednostných veriteľov, teda štátu, zamestnancov alebo držiteľov registrovaného záložného práva.

59. Ako totiž konštatuje Komisia, z hľadiska režimu ustanoveného v smernici 2002/47 nevzniká otázka postavenia veriteľa v konkurznom konaní, pretože táto smernica má len zabezpečiť právo realizovať záruku vo všetkých prípadoch výskytu vymáhacej udalosti. Takéto riešenie je odôvodnené potrebou posilniť právnu istotu pri dohodách o finančných zárukách a zabezpečiť ich účinnosť. [21]

60. To znamená, že smernica 2002/47 obsahuje ustanovenia, ktoré umožňujú zachovať rovnováhu medzi úvahami týkajúcimi sa efektívnosti trhu a úvahami týkajúcimi sa právnej istoty.

61. Po prvé, pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti *ratione personae*, článok 1 ods. 3 smernice 2002/47 poskytuje členským štátom možnosť vyňať dohody, pri ktorých nie je niektorý z účastníkov orgánom, verejnou inštitúciou, finančnou inštitúciou podliehajúcou obozretnému dohľadu alebo ústrednou protistranou, zúčtovacím agentom alebo klíringovým centrom v zmysle smernice 98/26. [22]

62. Po druhé režim ustanovený smernicou 2002/47 sa vzťahuje výhradne na záruky poskytnuté v zmysle jej článku 2 ods. 2, čo predpokladá určitú formu „vyvlastnenia“ poskytovateľa záruky. Režim ustanovený smernicou 2002/47 sa teda uplatní len vtedy, ak záruka prejde „do držby alebo pod kontrolu“ príjemcu záruky v zmysle tejto smernice. [23]

63. Po tretie článok 8 smernice 2002/47 ustanovuje určité obmedzenia pôsobnosti pravidiel vnútroštátneho práva o platobnej neschopnosti na záruky poskytnuté pred začatím konkurzného konania, ktoré však patria do pôsobnosti pravidla „času nula“, ktoré priznáva retroaktívny účinok konkurznému konaniu (odseky 1 a 3) a vo výnimočných prípadoch na záruky poskytnuté po začatí konkurzného konania, pokiaľ príjemca záruky preukáže, že koná v dobrej viere (odsek 2). [24]

64. S výhradou predpokladov uvedených v článku 8 tejto smernice sa pritom režim podľa smernice 2002/47 nevzťahuje na záruky poskytnuté po začatí konkurzného konania.

65. Takýto prístup podľa môjho názoru zodpovedá obavám vnútroštátneho súdu a lotyšskej vlády, že osobitné zaobchádzanie s finančnými zárukami by mohlo ohroziť ochranu hypotekárnych veriteľov. Vnútroštátny súd uvádza, že ak by sa finančné prostriedky získané predajom majetku patriaceho úpadcovi pripísali na bankový účet, na ktorý bola zložená finančná záruka, príjemca tejto záruky by ich mohol použiť na uspokojenie svojich pohľadávok. Podľa môjho názoru nie sú takéto obavy opodstatnené, pretože režim podľa smernice 2002/47 sa nevzťahuje na záruky poskytnuté po začatí konkurzného konania.

66. Pokiaľ ide o spor vo veci samej, ako už uviedla vláda Spojeného kráľovstva, ktorá na pojednávaní na tento aspekt poukázala, smernica 2002/47 sa neuplatní za predpokladu, že sa hotovosť tvoriaca záruku pripíše na príslušný bankový účet až po začatí konkurzného konania.

21 — V tejto súvislosti je smernica 2002/47 súčasťou širšieho právneho rámca – konkurzného práva Únie, ktorý obsahuje okrem iného legislatívne nástroje citované v jej odôvodnení 4.

22 — Ako vyplýva z hodnotiacej správy o smernici 2002/47, v praxi sa túto výnimku rozhodla uplatniť v plnom rozsahu iba Rakúska republika a päť členských štátov ju uplatňuje čiastočne (Česká republika, Spolková republika Nemecko, Francúzska republika, Slovinská republika a Švédske kráľovstvo). Pozri KOM(2006) 833 v konečnom znení z 20. decembra 2006, s. 9.

23 — Pozri body 40 a 41 týchto návrhov.

24 — Pozri tiež KOM(2001) 168 z 27. marca 2001, dôvodová správa týkajúca sa článku 9.

67. Hoci tento aspekt jasne nevyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, účastníci konania vo veci samej na pojednávaní zhodne uviedli, že finančné prostriedky, ktoré Swedbank previedla z bežného účtu spoločnosti Izdevniecība Stilus, boli na tento účet vložené až po začatí konkurzného konania. Ak by vnútroštátny súd tento časový sled preukázal, muselo by sa dospieť k záveru, že sporná záruka nebola poskytnutá pred začatím konkurzného konania, takže sa na ňu ustanovenia smernice 2002/47 nevzťahujú.

68. Domnievam sa preto, že článok 4 ods. 1, 4 a 5 smernice 2002/47 treba vykladať v tom zmysle, že príjemca záruky má právo realizovať finančnú záruku poskytnutú na základe záložnej dohody o finančnej záruke, a to nezávisle od začatia alebo pokračovania likvidácie alebo reorganizačných opatrení poskytovateľa záruky. S výhradou ustanovení článku 8 uvedenej smernice sa toto právo vzťahuje na záruku poskytnutú pred začatím takéhoto konania.

O tretej a štvrtej prejudiciálnej otázke

69. Vnútroštátny súd uvádza, že lotyšský zákon o finančných zárukách sa vzťahuje na fyzické osoby, ktoré sú výslovne vylúčené z osobnej pôsobnosti smernice 2002/47 v zmysle jej článku 1 ods. 2 písm. e). Svojou treťou a štvrtou prejudiciálnou otázkou sa teda pýta, či je takéto rozšírenie osobnej pôsobnosti v súlade s uvedeným ustanovením smernice 2002/47, a pokiaľ je to tak, či má uvedené ustanovenie priamy účinok. Keďže vnútroštátny súd pripúšťa hypotetickú povahu týchto otázok v kontexte sporu vo veci samej, považuje ich za dôležité z hľadiska prípadného preskúmania ústavnosti zákona o finančných zárukách.

70. Podotýkam, že spor vo veci samej sa zjavne nevzťahuje na fyzické osoby, a preto sú otázky týkajúce sa možnosti rozšíriť režim ustanovený smernicou 2002/47 na fyzické osoby len hypotetické.

71. Za týchto okolností skutočnosť, že by v budúcnosti mohli znovu vzniknúť podobné otázky pri prípadnom preskúmavaní ústavnosti lotyšského zákona o finančných zárukách zo strany Satversmes tiesa (Ústavný súd), nemôže tieto otázky v prejednávanej veci zbaviť ich hypotetickej povahy. Opodstatnenosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania totiž nespočíva vo formulovaní poradných názorov na všeobecné alebo hypotetické otázky, ale v potrebe efektívneho riešenia sporu.[25] Ak by vnútroštátny súd musel Satversmes tiesa (Ústavný súd) predložiť otázku ústavnosti, nič by nebránilo tomu, aby Satversmes tiesa podal na Súdny dvor, ak by to považoval za potrebné, návrh na začatie prejudiciálneho konania.

72. Z uvedeného vyplýva, že tretiu a štvrtú prejudiciálnu otázku treba považovať za neprípustné.

O piatej prejudiciálnej otázke

73. Svojou piatou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd usiluje zistiť, aké dôsledky by mohol vyvodiť z platnosti sporného ustanovenia za predpokladu, že by bola pôsobnosť smernice 2002/47 užšia ako pôsobnosť vnútroštátnej právnej úpravy.

74. Podotýkam, že vnútroštátny súd zreteľne nepreukázal relevantnosť tejto otázky a jej súvislosť s ostatnými prejudiciálnymi otázkami. Zo znenia tejto otázky však možno dôvodiť, že smeruje k určeniu účinku smernice 2002/47 na spor vo veci samej v prípade, že by Súdny dvor rozhodol v odpovedi na prvú prejudiciálnu otázku, že rozsah pôsobnosti tejto smernice je obmedzený na záruky v platobných systémoch a v zúčtovacích systémoch cenných papierov.

25 — Pozri najmä rozsudok z 27. februára 2014, Pohotovosť (C-470/12, EU:C:2014:101, bod 29).

75. Ak by totiž z odpovede Súdneho dvora na prvú prejudiciálnu otázku vyplynulo, že na spornú doložku dohody sa smernica 2002/47 nevzťahuje, vnútroštátny súd by potom musel stanoviť dôsledky tohto rozdielu v pôsobnosti tejto smernice a vnútroštátneho práva, pokiaľ ide o platnosť tejto doložky.

76. V tomto ohľade z mojej odpovede na prvú prejudiciálnu otázku vyplýva, že rozsah pôsobnosti smernice 2002/47 nemožno považovať za obmedzený na záruky poskytované v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov. Za týchto okolností sa domnievam, že na túto otázku nebude potrebné odpovedať.

Návrh

77. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré mu položil Augstākā tiesa (Najvyšší súd, Lotyšsko), takto:

1. Článok 1 ods. 4 písm. a) a článok 2 ods. 1 písm. d) a f) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančnej záruke sa má vykladať tak, že sa vzťahujú na záruku, ako je záruka dotknutá v spore vo veci samej, pozostávajúcu z hotovosti vloženej na bankový účet, ktorá zahŕňa všetky nároky banky voči majiteľovi účtu. Otázka, či sa tento účet používa v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov, na ktoré sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES z 19. mája 1998 o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov, nie je relevantná.

Článok 2 ods. 2 smernice 2002/47 sa má vykladať v tom zmysle, že poskytnutie finančnej záruky vo forme hotovosti vloženej na bankový účet predpokladá existenciu zmluvnej doložky, podľa ktorej má príjemca záruky právo obmedziť použitie finančných prostriedkov vložených na tento účet, a to v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie príslušných finančných záväzkov.

2. Článok 4 ods. 1, 4 a 5 smernice 2002/47 sa má vykladať v tom zmysle, že príjemca záruky má právo realizovať akúkoľvek finančnú záruku poskytnutú na základe dohody o záložnej finančnej záruke bez ohľadu na začatie alebo pokračovanie likvidácie alebo reorganizačných opatrení poskytovateľa záruky. S výhradou ustanovení článku 8 tejto smernice sa toto právo vzťahuje na záruku poskytnutú pred začiatkom takéhoto konania.